

Bruxelles, 20.4.2016
COM(2016) 236 final

2016/0125 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai
căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei
țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație**

(Ucraina)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Dialogul UE-Ucraina pentru liberalizarea vizelor a fost lansat în iunie 2008. În noiembrie 2010, Comisia Europeană a prezentat guvernului ucrainean un plan de acțiune privind liberalizarea vizelor (PALV). Comisia s-a angajat să propună un regim de călătorii fără viză pentru șederile de scurtă durată în Uniunea Europeană pentru cetățenii ucraineni care dețin pașapoarte biometrice, de îndată ce guvernul ucrainean va fi îndeplinit toate criteriile de referință definite în PALV.

Înainte de lansarea dialogului privind liberalizarea vizelor, UE și Ucraina au încheiat, în paralel, un acord de facilitare a eliberării vizelor și un acord de readmisie, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2008. Acordul modificat de facilitare a eliberării vizelor a intrat în vigoare la 1 iulie 2013. Punerea în aplicare deplină și eficace a acestor acorduri a fost o condiție esențială pentru lansarea dialogului privind liberalizarea vizelor și pentru continuarea acestuia.

PALV cuprinde patru secțiuni: securitatea documentelor, inclusiv datele biometrice (secțiunea I), migrația și gestionarea integrată a frontierelor, inclusiv politica în materia de azil (secțiunea II), ordinea publică și securitatea (secțiunea III) și relațiile externe și drepturile fundamentale (secțiunea IV). PALV stabilește o serie de criterii de referință precise pentru fiecare dintre aceste patru secțiuni de aspecte relevante în vederea adoptării unui cadru legislativ, politic și instituțional (faza 1) și a punerii în aplicare a acestuia într-un mod eficace și durabil (faza 2).

De la lansarea dialogului UE-Ucraina privind liberalizarea vizelor, Comisia a transmis periodic Parlamentului European și Consiliului rapoarte privind progresele înregistrate de Ucraina în ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de referință identificate în cadrul celor patru secțiuni, în prima și în cea de a doua fază a PALV. Progresele înregistrate au fost evaluate pe baza evaluărilor la fața locului, efectuate de experți din statele membre ale UE, și a informațiilor detaliate furnizate de Ucraina.

La 16 septembrie 2011, Comisia a adoptat primul său raport privind progresele înregistrate de Ucraina în ceea ce privește punerea în aplicare a PALV¹ și a formulat o serie de recomandări pentru finalizarea primei faze (privind legislația și planificarea). Al doilea raport al Comisiei² a fost publicat la 9 februarie 2012, iar al treilea raport³ la 15 noiembrie 2013. În urma prezentării celui de al patrulea raport al Comisiei⁴, la 27 mai 2014, și a aprobării acestuia de către Consiliu, la 23 iunie 2014, Ucraina a trecut în mod oficial la cea de a doua fază a PALV, în cadrul căreia a fost efectuată o evaluare cu privire la punerea în aplicare durabilă a cadrului legislativ și de politică.

La 8 mai 2015, Comisia a adoptat cel de al cincilea raport privind progresele înregistrate⁵ de Ucraina în ceea ce privește punerea în aplicare a PALV. Raportul a arătat că progresele înregistrate de către autoritățile ucrainene în punerea în aplicare a celei de a doua faze a PALV au fost remarcabile. În conformitate cu metodologia descrisă în PALV, Comisia a organizat evaluări la fața locului la care au participat experți din statele membre. Raportul a

¹ SEC (2011) 1076 final.

² Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2012) 10 final.

³ COM(2013) 809 final.

⁴ COM(2014) 336 final.

⁵ COM(2015) 200 final.

fost însoțit de o evaluare a posibilului impact în materie de migrație și de securitate al viitoarei liberalizări a regimului de vize pentru cetățenii ucraineni care călătoresc în UE.

În cel de al șaselea și, totodată, ultimul raport privind progresele înregistrate⁶, adoptat la 18 decembrie 2015, Comisia a considerat că Ucraina a realizat progresele necesare și a desfășurat toate reformele necesare pentru a asigura punerea în aplicare efectivă și durabilă a criteriilor de referință rămase.

Pe baza acestei evaluări și ținând cont de rezultatul monitorizării și al raportării continue care au avut loc de la lansarea dialogului UE-Ucraina privind liberalizarea vizelor, Comisia a confirmat că Ucraina a îndeplinit toate criteriile de referință aferente celor patru secțiuni ale celei de a doua faze a PALV și că va prezenta, la începutul anului 2016, o propunere legislativă de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001, pentru a adăuga Ucraina pe lista țărilor ai căror resortisanți sunt exonerati de obligația de a deține o viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre ale UE (anexa II).

În plus, de la adoptarea celui de al șaselea raport, Comisia a luat cunoștință de progresele înregistrate de autoritățile ucrainene în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor necesare în temeiul PALV. Biroul Național Anticorupție este operațional și și-a început activitatea, în colaborare cu parchetul specializat în combaterea corupției. După adoptarea cu succes a legilor privind recuperarea activelor și a amendamentelor aduse Legii privind parchetul referitoare la Parchetul specializat în combaterea corupției (18 februarie 2016), precum și a Legii privind declarațiile de avere electronice (15 martie 2016), la jumătatea lunii martie 2016, s-au înregistrat noi progrese prin numirea a doi membri suplimentari ai Consiliului de administrație al Agenției naționale pentru prevenirea actelor de corupție, ceea ce a permis Consiliului să atingă cvorumul. La 28 martie a fost ales directorul agenției, iar la 30 martie agenția a fost înregistrată ca persoană juridică. Autoritățile ucrainene au alocat, de asemenea, în bugetul de stat pentru 2016, resurse financiare pentru a garanta buna funcționare a cadrului instituțional de combatere a corupției, inclusiv a Biroului Național Anticorupție.

Pe lângă raportarea cu privire la PALV, Comisia a monitorizat în mod permanent punerea în aplicare a Acordului de facilitare a vizelor și a Acordului de readmisie, în special prin intermediul Comitetelor mixte instituite în temeiul acestor acorduri. Cea mai recentă reuniune a Comitetului mixt de facilitare a eliberării vizelor a avut loc la 23 aprilie 2015, iar Comitetul mixt de readmisie s-a întrunit ultima oară la 6 mai 2014. În acest context, Comisia a constatat că, în general, punerea în aplicare a celor două acorduri a fost foarte satisfăcătoare.

- **Coerența cu prevederile politicilor existente în domeniul de politică și cu alte politici ale Uniunii**

Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului⁷ stabilește lista țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe ale statelor membre și lista țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație. Regulamentul (CE) nr. 539/2001 este aplicat de către toate statele membre, cu excepția Irlandei și a Regatului Unit, precum și de către Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția. Regulamentul face parte din politica comună în materie de vize a UE pentru perioade de ședere de scurtă durată (90 de zile într-un interval de 180 de zile).

În prezent, Ucraina figurează pe lista din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 539/2001, care

⁶ COM(2015) 905 final.

⁷ Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație, JO L 81, 21.3.2001, p. 1.

include țările ai căror cetățeni trebuie să dețină o viză atunci când călătoresc spre statele membre ale UE.

Regulamentul (CE) nr. 539/2001 a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) nr. 259/2014⁸, pentru a include Moldova în lista țărilor ai căror resortisanți sunt exonerați de obligația de a deține viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre, și prin Regulamentul (UE) nr. 509/2014⁹, ocazie cu care cinci state din zona Caraibilor¹⁰ și unsprezece țări din Pacific¹¹, precum și Columbia, Peru și Emiratele Arabe Unite au fost scutite de la obligativitatea vizelor, sub rezerva încheierii acordurilor de eliminare a vizelor între UE și țările terțe respective, ca urmare a unei revizuirii periodice a listelor țărilor ai căror resortisanți trebuie să dețină sau nu vize.

Criteriile de care trebuie să se țină seama atunci când se stabilește, pe baza unei evaluări de la caz la caz, care sunt țările terțe ai căror resortisanți sunt supuși obligației de a deține o viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre, sau țările terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație, sunt prevăzute la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 539/2001 [astfel cum au fost introduse prin Regulamentul (UE) nr. 509/2014]. Acestea includ „imigrația neregulamentară, ordinea publică și securitatea, beneficiile economice, în special în ceea ce privește turismul și comerțul exterior, și relațiile externe ale Uniunii cu țările terțe relevante, incluzând, în special, considerații referitoare la drepturile omului și la libertățile fundamentale, precum și implicațiile pentru coerența regională și reciprocitate”¹². O atenție specială ar trebui acordată și securității documentelor de călătorie emise de țările terțe în cauză.

Nu există niciun motiv pentru a condiționa punerea în aplicare a scutirii cetățenilor ucraineni de obligația de deține vize de încheierea unui acord cu UE privind exonerarea de obligația de a deține o viză la trecerea frontierelor externe ale statelor membre, întrucât Ucraina a introdus deja, pentru toți cetățenii UE, un regim de exonerare de obligația de a deține viză pentru perioadele de ședere de maximum un an. În cazul în care această decizie va fi revocată sau vor exista abuzuri ca urmare a regimului de călătorie fără vize, mecanismele de suspendare și de reciprocitate existente, prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 539/2001, oferă suficiente măsuri reparatorii.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

• Temeiul juridic

Având în vedere că propunerea va modifica politica comună a UE în domeniul vizelor, temeiul juridic al propunerii este articolul 77 alineatul (2) litera (a) din Tratatul privind

⁸ Regulamentul (UE) nr. 259/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 al Consiliului de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație, JO L 105, 8.4.2014, p. 9.

⁹ Regulamentul (UE) nr. 509/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 al Consiliului de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație, JO L 149, 20.5.2014, p. 67.

¹⁰ Dominica, Grenada, Saint Lucia, Saint Vincent și Grenadine, Trinidad și Tobago.

¹¹ Kiribati, Insulele Marshall, Micronezia, Nauru, Palau, Samoa, Insulele Solomon, Timorul de Est, Tonga, Tuvalu, Vanuatu.

¹² Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerați de această obligație

funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Propunerea de regulament nu constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen.

- **Subsidiaritatea**

Având în vedere că Regulamentul (CE) nr. 539/2001 este un act juridic al UE, acesta nu poate fi modificat decât printr-un act legislativ echivalent. Statele membre nu pot acționa individual.

- **Proportionalitatea**

A se vedea mai sus - nu există alte opțiuni pentru atingerea obiectivului de politică.

- **Alegerea instrumentului**

A se vedea mai sus.

3. **REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX-POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI**

- **Evaluări *ex-post*/verificări ale adecvării legislației existente**

n/a

- **Consultări cu părțile interesate**

Au avut loc discuții periodice cu statele membre, în cadrul Grupului de lucru pentru Europa de Est și Asia Centrală (COEST) al Consiliului, și au fost susținute o serie de prezentări privind procesul de liberalizare a vizelor, în cadrul Parlamentului European.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Comisia a cules date cuprinzătoare privind punerea în aplicare de către Ucraina a criteriilor de referință ale PALV. Raportul său final privind progresele înregistrate de Ucraina a fost însoțit de un document de lucru al serviciilor Comisiei¹³, care a oferit informații mai detaliate cu privire la evoluțiile înregistrate în cadrul fiecărui criteriu de referință.

- **Evaluarea impactului**

În anexa la documentul de lucru al serviciilor Comisiei, Comisia a furnizat o analiză faptică și informații bazate pe statistici actuale privind posibilul impact în materie de migrație și de securitate al liberalizării regimului de vize pentru cetățenii ucraineni care călătoresc în UE, pe baza contribuțiilor primite de la agențiile UE relevante și de la părțile interesate. Nu este necesară realizarea unei evaluări a impactului.

- **Adecvarea și simplificarea reglementărilor**

n/a

- **Drepturi fundamentale**

Propunerea nu are consecințe negative asupra protecției drepturilor fundamentale.

4. **IMPLICAȚIILE BUGETARE**

n/a

¹³ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD (2015) 705 final din 18.12.2015.

5. ALTE ASPECTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Regulamentul modificat va fi direct aplicabil de la intrarea sa în vigoare și va fi pus în aplicare imediat de către statele membre. Nu este necesar să se întocmească un plan de punere în aplicare.

Comisia va continua să monitorizeze în mod activ, în cadrul structurilor și dialogurilor de asociere existente și, dacă este cazul, prin intermediul unor mecanisme *ad-hoc* de urmărire, punerea în aplicare de către Ucraina a tuturor criteriilor de referință aferente celor patru secțiuni ale PALV.

- **Documente explicative (pentru directive)**

n/a

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Regulamentul (CE) nr. 539/2001 se modifică, pentru a transfera Ucraina din anexa I (lista țărilor ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe) în anexa II (lista țărilor ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație). Se adaugă o notă de subsol prin care se specifică faptul că exonerarea de obligativitatea de a deține vize se aplică numai titularilor de pașapoarte biometrice eliberate în conformitate cu standardele Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI).

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai
căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei
țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație**

(Ucraina)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 77
alineatul (2) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului¹⁴ stabilește lista țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe ale statelor membre și lista țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație. Componenta listelor țărilor terțe care figurează în anexele I și II la Regulamentul (CE) nr. 539/2001 ar trebui să fie și să rămână conformă cu criteriile stabilite în anexele respective. Trimiterile la țările terțe a căror situație s-a modificat în ceea ce privește criteriile respective ar trebui să fie transferate, după caz, dintr-o anexă în cealaltă.
- (2) Se consideră că Ucraina a respectat toate criteriile de referință stabilite în planul de acțiune privind liberalizarea vizelor, prezentat de guvernul ucrainean în noiembrie 2010, și că, prin urmare, îndeplinește criteriile care permit exonerarea cetățenilor ucraineni de obligația de a deține o viză atunci când călătoresc spre statele membre ale UE.
- (3) Prin urmare, Ucraina ar trebui să fie transferată din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 539/2001 în anexa II la regulamentul menționat. Această exonerare de viză ar trebui să se aplice numai titularilor de pașapoarte biometrice eliberate în conformitate cu standardele Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI).
- (4) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Regatul Unit nu participă, în conformitate cu Decizia 2000/365/CE a

¹⁴ Regulamentul (CE) nr. 539/2001 al Consiliului din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație, JO L 81, 21.3.2001, p. 1.

Consiliului¹⁵. Prin urmare, Regatul Unit nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale.

- (5) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului¹⁶. Prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale.
- (6) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen, care intră sub incidența domeniului menționat la articolul 1 punctul B din Decizia 1999/437/CE a Consiliului¹⁷.
- (7) În ceea ce privește Elveția, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, care se încadrează în domeniul menționat la articolul 1 punctul B din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului¹⁸.
- (8) În ceea ce privește Liechtenstein, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, care intră sub incidența domeniului menționat la articolul 1 punctul B din Decizia 1999/437/CE coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului¹⁹,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 539/2001 se modifică după cum urmează:

¹⁵ Decizia 2000/365/CE a Consiliului din 29 mai 2000 privind solicitarea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen, JO L 131, 1.6.2000, p. 43.

¹⁶ Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen, JO L 64, 7.3.2002, p. 20.

¹⁷ Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state în vederea punerii în aplicare, a asigurării respectării și dezvoltării acquis-ului Schengen, JO L 176, 10.7.1999, p. 31.

¹⁸ Decizia 2008/146/CE a Consiliului din 28 ianuarie 2008 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană cu privire la asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, JO L 53, 27.2.2008, p. 1.

¹⁹ Decizia 2011/350/UE a Consiliului din 7 martie 2011 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein privind aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul dintre Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, respectarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen, în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne și circulația persoanelor, JO L 160, 18.6.2011, p. 19.

- (a) în anexa I, partea 1 („STATE”), trimiterea la Ucraina se elimină.
- (b) în anexa II, partea 1 se introduce următoarea mențiune:
„Ucraina”*

* Exonerarea de obligația de a deține viză se limitează la titularii de pașapoarte biometrice eliberate în conformitate cu standardele Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI).

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*